

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI MƏDƏNİYYƏT VƏ TURİZM NAZİRLİYİ

Firidun bəy Köçərli adına Respublika Uşaq Kitabxanası

***YURDUNUN AŞIĞI
OLAN ŞAİR***

(Mir Mehdi Seyidzadə - 105)

ədəbiyyat siyahısı

BAKI 2012

Azərbaycan şairi, dramaturq Mehdi Həsənoğlu Seyidzadə 1907-ci il noyabr ayının 11-də Türkmənistanın Aşqabad şəhərində dənizçi ailəsində anadan olmuşdur. İbtidai təhsilini İranda Məşhəd şəhərində almışdır. 1920-ci ildə ailəliklə Bakıya köçmüş, burada 1921-1925-ci illərdə Pedaqoji texnikumda təhsil almışdır. Ədəbi yaradıcılığa 1925-ci ildə "Şərq qadını" jurnalında çap etdirdiyi "Kənd qızı" adlı ilk şeirlə başlamışdır. 1926-1930-cu illərdə Qubadlı və Şəmkir rayon komsomol komitələrində bir il işlədikdən sonra Bakıda kitabxana müdiri olmuşdur. 1930-1932-ci illərdə isə Maarif işçiləri kitabxanasına rəhbərlik etmişdir.

Mehdi Seyidzadənin 1932-ci ildə ayrıca kitabca şəklində nəşr edilən və mükafata layiq görülən "Şanlı gün" poeması məktəblilər üçün sevimli əsər olmuşdur. Sonra Bakıda onun bir sıra başqa kitabları, o cümlədən "Balaca təyyarəçi", "Ceyran", "Neft haqqında", "Kim güclüdür", "And" kitabları çıxmışdır.

O, müasir mövzuda uşaq şeirləri və nəğmələri, "Zirək Səməd" mənzum nağilını yazmışdır. Onun "Nərgiz", "Ayaz", "Qızılquş", "Elsevər" və sairə mənzum pyesləri tamaşaya qoyulmuş, bir neçə şeirlərinə isə mahnılar bəstələnmişdir.

Azərbaycan Pedaqoji İnstitutunun qiyabi şöbəsində təhsil almış yazıçı 1932-1939-cu illərdə Azərnəşrdə redaktor, şöbə müdiri işləmişdir. 1938-1939-cu illərdə yenidən təşkil olunmuş Uşaqgəncnəşrdə bədii ədəbiyyat şöbəsinə rəhbərlik etmişdir .

1941-ci ildə Sovet ordusunun tərkibində İranda "Qızıl əsgər" qəzeti redaksiyasında xüsusi müxbir işləmişdir. Xəstəliyinə görə ordudan tərxis olunmuş, Azərbaycan Radio Verilişləri Komitəsində məsul redaktor, bir ildən sonra Azərnəşrdə şöbə müdiri təyin olunmuşdur (1944).

Yazıcının Ömər Xəyyam, A.S. Puşkin, Jukovski, Krılov və başqa şairlərdən tərcümələri indi də oxucular tərəfindən sevilə-sevilə oxunur.

Azərbaycan Yazıçılar İttifaqının üzvü, Azərbaycan Əməkdar incəsənət xadimi Mehdi Seyidzadə Azərbaycan Ali Soveti Rəyasət heyətinin Fəxri Fərmanı və bir sıra medallarla təltif olunmuşdur.

Mir Mehdi Həsənoğlu Seyidzadə 1976-cı il avqust ayının 30- da vəfat etmişdir.

ƏSƏRLƏRİ

Seçilmiş əsərləri. - Bakı : Avrasiya Press, 2006. - 320 s. - (Müasir Azərbaycan ədəbiyyatı).

Ayaz : beş pərdəli dram // Azərbaycan dramaturgiyası antologiyası. C.5. - B. : Şərq-Qərb, 2007. - S. 7-62.

Bahar nəğməsi ; Yay ; Payız və s. : şeirlər // Azərbaycan uşaq ədəbiyyatı

antologiyası. 3 cildə. C.2. - B. : Öndər, 2004. - S. 119-137.

DÖVRİ MƏTBUATDA

Bahar nəğməsi : şeir // Göyərçin. - 2006. - № 3. - S.3.

Gülməlidir; Belə uşaqlar da var : şeir // Sehrli dünya. - 2012. - № 8.

Mart soyqırımı // Mədəni-maarif. - 2007. - № 3. - S.4-6. .

Payız : Şeir // Tumurcuq. - 2007. - oktyabr. - S. 17.

Sumqayıt : şeir // Savalan. - 2009. - 20-23 noyabr. - N 51. - S. 6.

TƏRCÜMƏLƏRİ

Xəyyam Ö. Rübailər - Təkrar nəşr. - Bakı : Lider, 2004. - 104 s. - (Dünya Ədəbiyyatı).

Xəyyam Ö. Rübailər - Bakı : Çıraq, 2007. - 192 s.

Şirazi S. Seçilmiş əsərləri. - Bakı : Öndər, 2004. - 400 s. - (Dünya Ədəbiyyatı).

Şirazi S. Seçilmiş əsərləri. - Bakı : Şərq-Qərb, 2009. - 408 s.

SÖZLƏRİNƏ YAZILMIŞ MAHNILAR

Məktəbəqədər yaşlı uşaqlar üçün:

- 1. Bağçamız: mahnı / söz: Mir Mehdi Seyidzadə; mus: Səid Rüstəmov // Uşaq mahnıları. I kitab: məktəbəqədər yaşlı uşaqlar üçün.- B.: Min bir mahnı MMC, 2005.- S.18.*
- 2. Qar: mahnı / söz: Mir Mehdi Seyidzadə; mus: Şəfiqə Axundova // Uşaq mahnıları. I kitab: məktəbəqədər yaşlı uşaqlar üçün.- B.: Min bir mahnı MMC, 2005.- S.104.*
- 3. Oynaq topum: mahnı / söz: Mir Mehdi Seyidzadə; mus: Soltan Hacıbəyov // Uşaq mahnıları. I kitab: məktəbəqədər yaşlı uşaqlar üçün.- B.: Min bir mahnı MMC, 2005.- S.146.*
- 4. Pilotlar: mahnı / söz: Mir Mehdi Seyidzadə; mus: Üzeyir Hacıbəyov // Uşaq mahnıları. I kitab: məktəbəqədər yaşlı uşaqlar üçün.- B.: Min bir mahnı MMC, 2005.- S.152.*

5. *Pişiyim: mahnı / söz: Mir Mehdi Seyidzadə; mus: Məmməd Nəsirbəyov // Uşaq mahnıları. I kitab: məktəbəqədər yaşlı uşaqlar üçün.- B.: Min bir mahnı MMC, 2005.- S.154.*

Kiçik yaşlı uşaqlar üçün:

1. *Birinci qar: mahnı / söz: Mir Mehdi Seyidzadə; mus: Səid Rüstəmov // Uşaq mahnıları. II kitab: kiçik yaşlı uşaqlar üçün.- B.: Min bir mahnı MMC, 2005.- S.42.*
2. *Bulaq: mahnı / söz: Mir Mehdi Seyidzadə; mus: Səid Rüstəmov // Uşaq mahnıları. II kitab: kiçik yaşlı uşaqlar üçün.- B.: Min bir mahnı MMC, 2005.- S.52.*
3. *Dağlar: mahnı / söz: Mir Mehdi Seyidzadə; mus: Səid Rüstəmov // Uşaq mahnıları. II kitab: kiçik yaşlı uşaqlar üçün.- B.: Min bir mahnı MMC, 2005.- S.56.*
4. *Göyərçinim: mahnı / söz: Mir Mehdi Seyidzadə; mus: Ağabacı Rzayeva // Uşaq mahnıları. II kitab: kiçik yaşlı uşaqlar üçün.- B.: Min bir mahnı MMC, 2005.- S.82.*
5. *Qar topu: mahnı / söz: Mir Mehdi Seyidzadə; mus: Səid Rüstəmov // Uşaq mahnıları. II kitab: kiçik yaşlı uşaqlar üçün.- B.: Min bir mahnı MMC, 2005.- S.94.*
6. *Qayıqda: mahnı / söz: Mir Mehdi Seyidzadə; mus: Səid Rüstəmov // Uşaq mahnıları. II kitab: kiçik yaşlı uşaqlar üçün.- B.: Min bir mahnı MMC, 2005.- S.96.*
7. *Qızıl payız: mahnı / söz: Mir Mehdi Seyidzadə; mus: Səid Rüstəmov // Uşaq mahnıları. II kitab: kiçik yaşlı uşaqlar üçün.- B.: Min bir mahnı MMC, 2005.- S.110.*
8. *Mahnı və rəqs: mahnı / söz: Mir Mehdi Seyidzadə; mus: Cahangir Cahangirov // Uşaq mahnıları. II kitab: kiçik yaşlı uşaqlar üçün.- B.: Min bir mahnı MMC, 2005.- S.122.*
9. *Maral: mahnı / söz: Mir Mehdi Seyidzadə; mus: Səid Rüstəmov // Uşaq mahnıları. II kitab: kiçik yaşlı uşaqlar üçün.- B.: Min bir mahnı MMC, 2005.- S.124.*
10. *Sarmaşığıq: mahnı / söz: Mir Mehdi Seyidzadə; mus: Səid Rüstəmov // Uşaq mahnıları. II kitab: kiçik yaşlı uşaqlar üçün.- B.: Min bir mahnı MMC, 2005.- S.150.*

11. *Şəhərimiz: mahnı / söz: Mir Mehdi Seyidzadə; mus: Səid Rüstəmov // Uşaq mahnıları. II kitab: kiçik yaşlı uşaqlar üçün.- B.: Min bir mahnı MMC, 2005.- S.166.*
12. *Təmizlik: mahnı / söz: Mir Mehdi Seyidzadə; mus: Mithəd Əhmədov // Uşaq mahnıları. II kitab: kiçik yaşlı uşaqlar üçün.- B.: Min bir mahnı MMC, 2005.- S.174.*
13. *Uçun, quşlar: mahnı / söz: Mir Mehdi Seyidzadə; mus: Səid Rüstəmov // Uşaq mahnıları. II kitab: kiçik yaşlı uşaqlar üçün.- B.: Min bir mahnı MMC, 2005.- S.178.*
14. *Yolka nəğməsi: mahnı / söz: Mir Mehdi Seyidzadə; mus: Soltan Hacıbəyov // Uşaq mahnıları. II kitab: kiçik yaşlı uşaqlar üçün.- B.: Min bir mahnı MMC, 2005.- S.52.*

Orta və yuxarı yaşlı uşaqlar üçün:

1. *Bayram günü: mahnı / söz: Mir Mehdi Seyidzadə; mus: Üzeyir Hacıbəyov // Uşaq mahnıları. III kitab: orta və yuxarı yaşlı uşaqlar üçün.- B.: Min bir mahnı MMC, 2005.- S.34.*
2. *Bənövşə: mahnı / söz: Mir Mehdi Seyidzadə; mus: Soltan Hacıbəyov // Uşaq mahnıları. III kitab: orta və yuxarı yaşlı uşaqlar üçün.- B.: Min bir mahnı MMC, 2005.- S.38.*
3. *Göydə üzən gəmi: mahnı / söz: Mir Mehdi Seyidzadə; mus: Səid Rüstəmov // Uşaq mahnıları. III kitab: orta və yuxarı yaşlı uşaqlar üçün.- B.: Min bir mahnı MMC, 2005.- S.76.*
4. *Gözəl Quba: mahnı / söz: Mir Mehdi Seyidzadə; mus: Səid Rüstəmov // Uşaq mahnıları. III kitab: orta və yuxarı yaşlı uşaqlar üçün.- B.: Min bir mahnı MMC, 2005.- S.78.*
5. *Gün, çıx! : mahnı / söz: Mir Mehdi Seyidzadə; mus: Səid Rüstəmov // Uşaq mahnıları. III kitab: orta və yuxarı yaşlı uşaqlar üçün.- B.: Min bir mahnı MMC, 2005.- S.82.*
6. *Xəzər: mahnı / söz: Mir Mehdi Seyidzadə; mus: Səid Rüstəmov // Uşaq mahnıları. III kitab: orta və yuxarı yaşlı uşaqlar üçün.- B.: Min bir mahnı MMC, 2005.- S.88.*
7. *Kəpənəyim: mahnı / söz: Mir Mehdi Seyidzadə; mus: Səid Rüstəmov // Uşaq mahnıları. III kitab: orta və yuxarı yaşlı uşaqlar üçün.- B.: Min bir mahnı MMC, 2005.- S.96.*

8. *Quzum: mahnı / söz: Mir Mehdi Seyidzadə; mus: Səid Rüstəmov // Uşaq mahnıları. III kitab: orta və yuxarı yaşlı uşaqalr üçün.- B.: Min bir mahnı MMC, 2005.- S.110.*
9. *May: mahnı / söz: Mir Mehdi Seyidzadə; mus: Şəfiqə Axundova // Uşaq mahnıları. III kitab: orta və yuxarı yaşlı uşaqalr üçün.- B.: Min bir mahnı MMC, 2005.- S.116.*
10. *Şaxta baba: mahnı / söz: Mir Mehdi Seyidzadə; mus: Səid Rüstəmov // Uşaq mahnıları. III kitab: orta və yuxarı yaşlı uşaqalr üçün.- B.: Min bir mahnı MMC, 2005.- S.156.*
11. *Şəhərimiz: mahnı / söz: Mir Mehdi Seyidzadə; mus: Səid Rüstəmov // Uşaq mahnıları. III kitab: orta və yuxarı yaşlı uşaqalr üçün.- B.: Min bir mahnı MMC, 2005.- S.158.*

*Mir Mehdi deyir: yurdumuzun şairiyəm mən,
Əmr etsə Vətən. Can ona qurban gərək olsun.*

Mirmehdi Seyidzadə

Tərtib edənı: Sevil Əhmədova